

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om dansk indfødsret

(Ændring af erklæringsadgangen for nordiske statsborgere, ændring af reglerne vedrørende fortabelse af dansk statsborgerskab og ændring af gebyret, der betales ved indgivelse af ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation)

§ 1

I lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 1656 af 23. december 2022, som ændret ved lov nr. 487 af 13. maj 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, *stk. 2, nr. 4*, indsættes efter »ligestilles med frihedsstraf«: », eller i løbet af denne tid har afsonet en frihedsstraf eller foranstaltning, der kan ligestilles med frihedsstraf«.

2. Efter § 5 A indsættes:

»§ 5 B. En tidligere dansk statsborger, der har fortabt sin danske indfødsret i medfør af den tidligere gældende § 7 i lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, kan anmode Udlændinge- og Integrationsministeriet om at afgøre, om fortabelsen er forenelig med EU-retten.«

3. I § 8, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »indgivet efter dette tidspunkt tillade, at indfødsretten bevares« til: »træffe afgørelse om, at indfødsretten er bevaret ved det fyldte 22. år, uanset hvornår ansøgningen er indgivet«.

UDKAST

4. I § 12, stk. 1, 1. pkt., ændres »4.000 kr.« til: »6.000 kr.«.
5. I § 12, stk. 1, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:
»For ansøgere, der er fyldt 18 år, er født her i riget eller indrejst her i riget før det fyldte 8. år, og som inden det fyldte 25. år indgiver ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation, betales et gebyr på 4.000 kr. For behandling af anden eller flere følgende genansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation betales et gebyr på 3.000 kr.«.
6. I § 12, stk. 1, indsættes efter 2. pkt., der bliver 4. pkt., som nyt punktum:
»De angivne beløb i 1.-4. pkt. reguleres fra og med den 1. januar 2026 én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.«.
7. I § 12, stk. 1, 3. pkt., der bliver 6. pkt., indsættes efter »naturalisation«: », genansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation «.
8. I § 12, stk. 1, 4. pkt., der bliver 7. pkt., indsættes efter »ansøgning«: »eller genansøgning«.
9. I § 12, stk. 1, 5. pkt., der bliver 8. pkt., udgår »en gang for ansøgning om naturalisation,«.
10. I § 12, stk. 1, 7. pkt., der bliver 10. pkt., indsættes efter »ansøgningen«: »eller genansøgningen«.
11. I § 12 A, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »ansøgning«: »eller genansøgning«.
12. I § 12 A, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »ansøgninger«: »eller genansøgninger«.
13. I § 12 A, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »ansøgningen«: »eller genansøgningen«.
14. I § 12 A, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »ansøgning«: »eller genansøgning«.
15. I § 12 A, stk. 3, indsættes efter »ansøgning«: »eller genansøgning«.

§ 2

UDKAST

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. maj 2025, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 1, finder ikke anvendelse på erklæringer, der er afgivet over for Udlændinge- og Integrationsministeriet før lovens ikrafttræden. For sådanne erklæringer finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 3. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 4-15.

Stk. 4. § 1, nr. 3, finder ikke anvendelse for personer, der er fyldt 22 år før den 1. november 1993. For disse personer finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger. Lovens bestemmelser kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Erklæringsadgang for nordiske statsborgere
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Ansøgning om bevis for bevarelse af dansk statsborgerskab for danske statsborgere født i udlandet
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.1.1. Erhvervelse af dansk statsborgerskab
 - 2.2.1.2. Fortabelse af dansk statsborgerskab efter indfødsretslovens § 8
 - 2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordn (inkl. acconto varme. + inkl. vand) ing
 - 2.3. Vurdering af, om fortabelse af dansk statsborgerskab ved erhvervelse af fremmed statsborgerskab er foreneligt med EU-retten
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.1.1. Fortabelse af dansk statsborgerskab efter indfødsretslovens dagældende § 7
 - 2.3.1.2. Generhvervelse af dansk statsborgerskab efter fortabelse efter dagældende § 7
 - 2.3.1.3. EU-Domstolens dom i sagerne C-684/22 til C-686/22
 - 2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.4. Forhøjelse af gebyret, der betales ved indgivelse af en ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.5. Gebyr ved gentagne ansøgninger om dansk statsborgerskab ved naturalisation
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

UDKAST

2.6. Gebyr for unge født eller opvokset i Danmark

2.6.1. Gældende ret

2.6.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.7. Årlig regulering med satsreguleringsprocenten af gebyrer på indfødsretsområdet

2.7.1. Gældende ret

2.7.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.8. Anvendelse af digital selvbetjening ved genansøgning om naturalisation

2.8.1. Gældende ret

2.8.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3. Internationale forpligtelser

3.1. Europarådets konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (statsborgerretskonventionen)

3.2. FN's flygtningekonvention

3.3. FN's konvention af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling

3.4. FN's konvention af 1961 om begrænsning af statsløshed (statsløsekonventionen) og FN's konvention af 1989 om barnets rettigheder (børnekonventionen)

3.5. FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (handicapkonventionen)

3.6. Fælles nordisk aftale om statsborgerskab

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

7. Klimamæssige konsekvenser

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

9. Forholdet til EU-retten

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

11. Sammenfattende skema

UDKAST

1. Indledning

Lovforslaget har bl.a. til formål at skærpe vandelskravet for nordiske statsborgere, der ønsker at erklære sig danske, således at vandelskravet fremover regnes fra endt afsoning, og ikke fra domstidspunktet, som tilfældet er i dag. Med forslaget sikres det, at vandelskravet i den lempede erklæringsadgang for nordiske statsborgere, er så strengt som muligt inden for rammerne af den nordiske aftale om statsborgerskab.

Herudover har lovforslaget til formål at bringe indfødsretsloven i overensstemmelse med EU-retten i forlængelse af to domme fra EU-Domstolen.

Disse domme vedrører spørgsmål om fortabelse af statsborgerskab i en medlemsstat, der som afledt konsekvens samtidig indebærer fortabelse af unionsborgerskab.

I samme forbindelse har lovforslaget også til formål at ensarte ansøgningsprocessen for ansøgninger om bevis for bevarelse af dansk statsborgerskab.

Det foreslås, at ansøgninger om bevis for bevarelse af dansk statsborgerskab ved det fyldte 22. år vil blive behandlet ens, uanset hvornår ansøgningen er indgivet, og uanset om ansøgeren ved fortabelse af dansk statsborgerskab samtidig vil miste sit unionsborgerskab eller ej.

Det foreslås endvidere, at personer, der forud for den 1. september 2015, hvor Danmark begyndte at anerkende dobbelt statsborgerskab, fortabte dansk statsborgerskab og som følge heraf et unionsborgerskab, skal kunne få vurderet, om fortabelsen var i overensstemmelse med EU-rettens proportionalitetsprincipper.

Lovforslaget har endvidere til formål at udmønte aftale af 4. juni 2024 mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og Liberal Alliance om at justere gebyret for udlændinge, der ønsker at opnå dansk indfødsret. Aftaleparterne ønsker, at gebyret i højere grad afspejler de faktiske udgifter til at få behandlet en ansøgning om dansk statsborgerskab. Det foreslås derfor, at førstegangsgebyret for at indgive en ansøgning om dansk statsborgerskab hæves fra 4.000 kr. til 6.000 kr. Der henvises til lovforslagets pkt. 1.4.

Aftaleparterne ønsker endvidere at modvirke, at ansøgere, der modtager et afslag på ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation, ukritisk

UDKAST

genansøger i tilfælde uden rimelig udsigt til et andet resultat og dermed risikerer at øge den generelle sagsbehandlingstid for sager om statsborgerskab ved naturalisation. Som reglerne er nu, kan en ansøger efter afslag genansøge alle de gange vedkommende ønsker, uden det koster ekstra, når først gebyret er betalt én gang. Det foreslås derfor at indføre et gebyr ved den anden eller flere følgende genansøgninger om dansk statsborgerskab ved naturalisation. Der henvises til lovforslagets pkt. 1.4 og pkt. 1.7.

Det følger af Europarådets konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (statsborgerretskonventionen), at unge, der er født eller opvokset i Danmark, skal have en lempet adgang til at opnå dansk statsborgerskab. Aftaleparterne ønsker på den baggrund at tydeliggøre, at denne gruppe af unge skal have en nemmere adgang til at opnå dansk statsborgerskab. Det foreslås derfor, at det nuværende gebyr på 4.000 kr. bibeholdes for unge født eller opvokset i Danmark. Det betyder, at unge, der er født eller opvokset i Danmark, fremadrettet vil skulle betale et lavere gebyr end andre ansøgere. Der henvises til lovforslagets pkt. 1.4.

Med lovforslaget foreslås desuden, at gebyr for ansøgning og genansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation, ansøgning om bevis for dansk indfødsret, ansøgning om bevis for bevarelse af dansk indfødsret og afgivelse af erklæring om dansk indfødsret reguleres én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent, således at beløbene fremover vil blive justeret i takt med den almindelige pris- og lønudvikling i samfundet.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Erklæringsadgang for nordiske statsborgere

2.1.1. Gældende ret

Den gældende bestemmelse i indfødsretsloven om erhvervelse af dansk statsborgerskab for nordiske statsborgere ved afgivelse af erklæring fremgår af indfødsretslovens § 3, hvorefter nordiske statsborgere under visse betingelser kan erhverve dansk statsborgerskab ved afgivelse af erklæring herom. Erklæringsadgangen bygger på et løbende nordisk samarbejde, bl.a. den fælles nordiske aftale om statsborgerskab fra 1969, som løbende er blevet justeret. Den seneste aftale er nordisk aftale af 13. september 2010 om statsborgerskab. Formålet med denne aftale er, på baggrund af det nære samarbejde mellem de nordiske lande, at lette nordiske statsborgeres

UDKAST

mulighed for at erhverve statsborgerskab og generhverve i et andet nordisk land.

Efter indfødsretslovens § 3, stk. 1, erhverver den, der er statsborger i Finland, Island, Norge eller Sverige og opfylder betingelserne i bestemmelsens stk. 2, dansk statsborgerskab ved at afgive skriftlig erklæring herom over for Udlændinge- og Integrationsministeriet, Rigsombudsmanden på Færøerne eller Rigsombudsmanden i Grønland.

Det følger af indfødsretslovens § 3, stk. 2, at erklæring kan afgives af personer, der har erhvervet statsborgerret i Finland, Island, Norge eller Sverige på anden måde end ved naturalisation, er fyldt 18 år, har haft bopæl her i riget i de sidste 7 år og ikke i løbet af denne tid er idømt frihedsstraf eller foranstaltning, der kan ligestilles med frihedsstraf.

Det er beskrevet i forarbejderne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 1800, at de former for straf og andre sanktioner, der kan være til hinder for anvendelsen af erklæringsadgangen i indfødsretslovens § 3, stk. 2, nr. 4, er ubetinget frihedsstraf eller foranstaltninger efter straffelovens §§ 68, 69 eller 70.

Det følger endvidere af indfødsretslovens § 4 A, stk. 1, at erklæring i medfør af bl.a. § 3 alene kan afgives af personer, som på tidspunktet for erklæringens afgivelse har lovligt ophold her i riget. Derudover følger det, at erklæring dog ikke kan afgives, hvis der verserer en sag mod den pågældende, hvor der af anklagemyndigheden er nedlagt påstand om udvisning, eller hvor anklagemyndigheden som vilkår for et tiltalefrafald har fastsat, at den pågældende udvises.

Endelig følger det af indfødsretslovens § 5, stk. 1, at erhverver en person indfødsret ved afgivelse af erklæring i medfør af bl.a. indfødsretslovens § 3, tilkommer indfødsretten også den pågældendes barn, herunder adoptivbarn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift, under 18 og bosat her i riget. Er barnet undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver indfødsret med den erklærende. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret.

UDKAST

Det er endvidere en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk statsborgerskab sammen med en erklærende forælder, at barnet opfylder det samme vandelskrav, som stilles over for den erklærende forælder, jf. indfødsretslovens § 5, stk. 2.

2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er regeringens opfattelse, at der bør stilles så strengt et vandelskrav, som muligt over for nordiske statsborgere, der ønsker at anvende den lempede erklæringsadgang i indfødsretslovens § 3.

Det er muligt inden for rammerne af den nordiske aftale om statsborgerskab at ændre beregningen af vandelskravet i erklæringsadgangen i indfødsretslovens § 3, således at det i stedet regnes fra endt afsoning, og ikke fra domstidspunktet, som tilfældet er i dag. Dette vil sikre en fuld udnyttelse af rammen for, hvad der er muligt inden for den nordiske aftale om statsborgerskab.

Regeringen ønsker med denne skærpelse samtidig at sikre, at der ikke opstår situationer, hvor personer kan benytte den lempelige erklæringsadgang for nordiske statsborgere og opnå dansk statsborgerskab under et fængselsophold. Det gælder ikke mindst i lyset af den grænseoverskridende kriminalitet fra Sverige, som er set i den seneste tid.

Det foreslås på den baggrund, at vandelskravet i erklæringsadgangen for nordiske statsborgere i indfødsretslovens § 3 skærpes, således at vandelskravet fremover regnes fra endt afsoning. Det vil sige fra det tidspunkt, hvor personen har udstået frihedsstraf eller anden foranstaltning, der kan ligestilles med frihedsstraf.

Det vil derfor være en betingelse for erhvervelse af dansk statsborgerskab ved erklæring, at den erklærende hverken er idømt en frihedsstraf eller foranstaltning, der kan ligestilles med frihedsstraf, eller afsoner eller har afsonet en frihedsstraf eller foranstaltning, der kan ligestilles med frihedsstraf, de seneste syv år forud for afgivelse af erklæring.

Ændringen forventes at have betydning i et meget lille antal sager. Den vil dog betyde, at den danske implementering af den nordiske aftale om statsborgerskab fuldt ud udnytter rammen for, hvad der er muligt inden for aftalen.

UDKAST

2.2. Ansøgning om bevis for bevarelse af dansk statsborgerskab for danske statsborgere født i udlandet

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Erhvervelse af dansk statsborgerskab

Efter grundlovens § 44, stk. 1, kan ingen udlænding få dansk indfødsret uden ved lov. Bestemmelsen indebærer et delegationsforbud, og det kan således ikke overlades til administrative (eller judicielle) myndigheder at træffe afgørelse om tildeling af dansk statsborgerskab til udenlandske statsborgere og statsløse personer.

Grundlovens § 44, stk. 1, er dog ikke til hinder for, at der ved lov fastsættes bestemmelser om, at dansk statsborgerskab automatisk opnås, når visse faste kendsgerninger er til stede. Således er der f.eks. i den gældende indfødsretslov fastsat regler om, i hvilke tilfælde dansk statsborgerskab erhverves ved fødslen, jf. § 1, ved forældrenes efterfølgende indgåelse af ægteskab, jf. § 2, og ved adoption, jf. § 2 A.

Grundlovens § 44, stk. 1, anses heller ikke for at være til hinder for fastsættelse af bestemmelser om, at udlændinge kan erhverve dansk statsborgerskab ved at erklære, at nogle bestemte i loven fastsatte betingelser er opfyldt. Sådanne bestemmelser om erhvervelse af dansk statsborgerskab ved afgivelse af erklæring fremgår af henholdsvis indfødsretslovens §§ 3 og 4 og § 3 i lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret).

Myndighederne træffer således ikke afgørelse om tildeling af dansk statsborgerskab, men har blot til opgave at konstatere, at den pågældende opfylder de betingelser, som er fastsat i loven.

Hvis betingelserne for at afgive erklæring ikke er til stede, kan dansk statsborgerskab kun tildeles ved, at den pågældende optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Spørgsmålet om, hvorvidt en person, der har opnået dansk statsborgerskab, under visse omstændigheder kan fortabe dansk indfødsret, er ikke reguleret af grundlovens § 44.

Reglerne om fortabelse af dansk statsborgerskab fremgår af indfødsretslovens § 8.

2.2.1.2. Fortabelse af dansk statsborgerskab efter indfødsretslovens § 8

UDKAST

Efter indfødsretslovens § 8, stk. 1, taber den, der er født i udlandet og aldrig har boet her i riget og ej heller opholdt sig her under forhold, der tyder på samhørighed med Danmark, sin danske indfødsret ved det fyldte 22. år, medmindre den pågældende derved bliver statsløs, jf. stk. 1., 1. pkt. Udlændinge- og integrationsministeren eller den, han bemyndiger dertil, kan dog efter ansøgning indgivet inden dette tidspunkt tillade, at indfødsretten bevares, jf. stk. 1, 2. pkt.

Formålet med reglen er at sikre, at det danske statsborgerskab ikke overføres fra generation til generation til personer, der under deres ophold i udlandet har mistet deres tilknytning til Danmark.

Reglerne indebærer på den ene side, at fortabelsen af det danske statsborgerskab sker ex lege, dvs. af sig selv, uden at ministeriet eller andre myndigheder træffer afgørelse herom, og på den anden side, at danske statsborgere, som er født uden for Danmark, ikke er forpligtet til at ansøge om at bevare deres danske statsborgerskab, hvis betingelserne om bopæl eller ophold i Danmark er opfyldt, jf. pkt. 2.2.1.2.1 om indfødsretslovens § 8, stk. 1, 1. pkt., nedenfor.

Hvis en ansøger ikke opfylder kravet om bopæl eller ophold i Danmark efter indfødsretslovens § 8, stk. 1, 1. pkt., vil det imidlertid på baggrund af en konkret vurdering af ansøgerens tilknytning til Danmark og på baggrund af en ansøgning indgivet inden det 22. år alligevel kunne besluttes, at statsborgerskabet bevares efter indfødsretslovens § 8, stk. 1, 2. pkt., jf. pkt. 2.2.1.2.2 nedenfor.

Bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse for så vidt angår tilknytning til Færøerne eller Grønland.

2.2.1.2.1. Indfødsretslovens § 8, stk. 1, 1. pkt.

Der vil efter Udlændinge- og Integrationsministeriets faste praksis ikke ske fortabelse af dansk statsborgerskab efter indfødsretslovens § 8, stk. 1, 1. pkt., hvis den pågældende på et tidspunkt inden det fyldte 22. år har haft bopæl her i landet i minimum 3 sammenhængende måneder. Det vil almindeligvis være en betingelse, at bopælen her i landet har været registreret i Det Centrale Personregister (CPR), eller at der foreligger tilsvarende dokumentation for bopælen.

Efter indfødsretslovens § 8, stk. 3, sidestilles bopæl i et andet nordisk land i mindst 7 år med bopæl i Danmark, og således kan bopæl i et andet nordisk land i sig selv medføre, at dansk statsborgerskab ikke fortabes. Der stilles

UDKAST

også i den forbindelse almindeligvis krav om dokumentation for bopælen i et andet nordisk land i form af bopælsattest udstedt af den relevante myndighed eller tilsvarende dokumentation for bopælen.

Selvom en person aldrig har haft bopæl her i landet, fortabes dansk statsborgerskab efter praksis på området ikke, hvis den pågældende inden sit fyldte 22. år har opholdt sig samlet tæt på ét år her i landet. Ophold kan eksempelvis bestå af korte eller længerevarende ferieophold, herunder besøg hos den danske familie i forbindelse med fødselsdage eller til højtider, som jul og påske. I disse tilfælde anses opholdstiden i sig selv at indebære, at den pågældende har samhørighed med Danmark.

Det er i alle tilfælde en forudsætning, at der foreligger dokumentation for eller i øvrigt bekræftede oplysninger om opholdene og den eventuelle bopæl her i landet.

2.2.1.2.2. Indfødsretslovens § 8, stk. 1, 2. pkt.

Hvis der foreligger omstændigheder, hvor dansk statsborgerskab efter bestemmelsen normalt ville fortabes, dvs. hvis det ovenfor beskrevne krav til bopæl eller ophold ikke er opfyldt, kan Udlændinge- og Integrationsministeriet efter ansøgning tillade, at statsborgerskabet alligevel bevares, hvis ansøgningen er indgivet inden det fyldte 22. år, jf. indfødsretslovens § 8, stk. 1, 2. pkt. Vurderingen vil blive foretaget ud fra de forhold, der var gældende på tidspunktet for ansøgerens fyldte 22. år.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vil i disse tilfælde foretage en vurdering af ansøgerens tilknytning til Danmark. Der lægges i vurderingen primært vægt på objektivt konstaterbare forhold, f.eks. varigheden eller hyppigheden af eventuelle besøg her i landet, men der kan i nogen grad tillige lægges vægt på ansøgerens personlige forhold, som kan have betydning for, i hvilken grad en given adfærd kan anses for udgøre tilknytning til Danmark.

Bedømmelsen af, om statsborgerskabet kan bevares ved det fyldte 22. år, afgøres efter en konkret vurdering. Nedenstående gennemgang er således ikke en udtømmende liste over de momenter, der kan indgå i tilknytningsvurderingen.

Det bemærkes, at en ansøger ikke vil fortabe sit danske statsborgerskab på baggrund af manglende ophold i og tilknytning til Danmark, hvis det med henvisning til handicapkonventionen kan dokumenteres, at en ansøgers manglende tilknytning skyldes en langvarig funktionsnedsættelse, der har udgjort en barriere for, at ansøgeren har kunnet foretage rejser til Danmark.

UDKAST

2.2.1.2.2.1. Betydning af ophold i Danmark

Der lægges i vurderingen først og fremmest vægt på omfanget af en ansøgers ophold her i landet. Det indebærer, at jo længere ophold her i landet en ansøger samlet set har haft, jo færre krav stilles der til de øvrige tilknytningsmomenter ved vurderingen af, om en ansøger har bevaret den fornødne tilknytning til Danmark. Således vil der i en sag, hvor en ansøger har haft ophold i Danmark i 10 måneder, blive stillet færre krav om øvrige tilknytningsmomenter, end hvis ansøgeren har haft ophold her i landet i otte måneder.

Endelig bemærkes det, at hvis en ansøger alene har haft ophold her i landet sammenlagt under seks måneder, vil dette kun undtagelsesvist være tilstrækkeligt til at bevare dansk statsborgerskab, uagtet hvilken anden tilknytning – ud over ophold – en ansøger måtte have til Danmark.

Det vil kunne indgå i vurderingen, hvornår ansøgerens ophold her i landet har fundet sted, herunder om opholdet kan siges at være udtryk for ansøgerens egne dispositioner. Det vil særligt være gældende, hvis ansøgerens ophold i Danmark har været på et tidspunkt, hvor ansøgeren er myndig, hvilket vil tale for at tillægge sådanne ophold øget vægt i forhold til graden af opnået tilknytning til Danmark. Dette skal ses i modsætning til ophold, som alene har fundet sted, mens ansøgeren har været barn, og hvor opholdene derfor i højere grad må antages at være udtryk for ansøgerens forældres dispositioner, hvilket vil tale for at tillægge sådanne ophold mindre vægt i forhold til graden af opnået tilknytning til Danmark.

Derudover vil det kunne indgå i vurderingen, om ansøgerens ophold her i landet har været af en karakter, som er egnet til at skabe en særlig tilknytning til Danmark, eksempelvis højskole- eller uddannelsesophold.

Det vil også kunne indgå i vurderingen, om der er stor afstand til Danmark fra det land, ansøgeren er opvokset i, og om den pågældende derfor kan have haft begrænsede muligheder for ofte at rejse her til landet, idet der herved kan lægges vægt på, at sådanne ophold i særlig grad er udtryk for en disposition fra ansøgerens side, og at sådanne ophold kan tillægges en vis øget vægt i forhold til graden af opnået tilknytning til Danmark.

2.2.1.2.2.2. Betydning af danskkundskaber

Der lægges i vurderingen, som nævnt ovenfor, først og fremmest vægt på omfanget af en ansøgers ophold her i landet. Ansøgerens danskkundskaber tillægges imidlertid også betydelig positiv vægt i vurderingen af omfanget

UDKAST

af ansøgerens tilknytning til Danmark. I den forbindelse vil det også kunne tillægges vægt, hvis ansøgeren kan dokumentere at have modtaget danskundervisning – enten her i landet eller i udlandet – og som resultat heraf bestået en prøve i dansk, idet dette anses for at være et udtryk for et ønske om at beherske det danske sprog.

2.2.1.2.2.3. Betydning af andre tilknytningsmomenter

Det vil også i mindre grad kunne tillægges positiv vægt i vurderingen, hvis ansøgeren har regelmæssig kontakt til sin danske familie i Danmark, samt hvis ansøgerens danske familie her i landet regelmæssigt besøger ansøgeren i udlandet. Det kan videre i mindre grad tillægges positiv vægt, hvis ansøgeren har kontakt til danske foreninger eller lignende i udlandet.

Det vil også i mindre grad kunne tale for bevarelse, hvis en ansøger har søskende, som tidligere har bevaret deres danske statsborgerskab. Det forhold, at en ansøger har en eller flere søskende, der har bevaret deres danske statsborgerskab, fører dog ikke i sig selv til, at ansøgeren tillige har bevaret sit dansk statsborgerskab, idet der f.eks. kan være tale om en søskende, der har haft et betydeligt længere sammenlagt ophold i Danmark. En søskende, der har bevaret sit danske statsborgerskab på baggrund af en vurdering af den pågældendes tilknytning til Danmark, vil dog som følge af den familiære relation kunne udgøre en vis mindre grad af tilknytning til Danmark for ansøgeren. Det kan være relevant, hvis ansøgeren på baggrund af øvrige tilknytningsmomenter er meget tæt på at opfylde kravene.

2.2.1.2.3. Proportionalitetsvurdering ved fortabelse af unionsborgerskab

Når det i forbindelse med en ansøgning om bevis for bevarelse af dansk statsborgerskab kan lægges til grund, at fortabelse af dansk statsborgerskab tillige vil medføre fortabelse af den pågældendes unionsborgerskab, fordi den pågældende ikke samtidig er statsborger i andre EU-medlemslande, vurderer Udlændinge- og Integrationsministeriet samtidig, om virkningerne i forhold til EU-retten af fortabelsen af unionsborgerskabet er proportionale med formålet for fortabelsen, dvs. hensynet til, at der består et reelt tilknytningsforhold mellem danske statsborgere og Danmark.

Der sker som følge af, at EU-Domstolen i to domme har taget stilling til betydningen af unionsborgerskabet i forhold til medlemsstaterne regler om fortabelse af statsborgerskab.

Ved dom af 12. marts 2019 i sag C-221/17, Tjebbes m.fl. (Tjebbesdommen), der er implementeret ved lov nr. 63. af 28. januar 2020 om

UDKAST

ændring af lov om dansk indfødsret og lov om udenrigstjenesten (Børns erhvervelse af statsborgerskab i områder med indrejse- og opholdsforbud, vandelskrav for bipersoner, fortabelse af dansk indfødsret og begrænsning af adgang til bistand fra udenrigstjenesten m.v.), fastslog Domstolen således, at medlemsstaterne er forpligtet til at vurdere, om fortabelsen af unionsborgerskabet er proportionalt.

Ministeriet inddrager derfor ved behandlingen af ansøgninger om bevis for bevarelse af dansk indfødsret en række yderligere momenter med henblik på at foretage en individuel prøvelse af virkningerne i forhold til EU-retten af en fortabelse af dansk indfødsret og dermed unionsborgerskabet.

Den EU-retlige proportionalitetsafvejning indgår i en samlet vurdering sammen med vurderingen af tilknytningen til Danmark, jf. ovenfor. Det kan herunder tillægges vægt, om ansøgeren har tilknytning til andre EU-lande end Danmark, eksempelvis i form af arbejde, studie eller længerevarende ophold. Det kan desuden tillægges vægt, om ansøgeren har familie eller øvrige relationer i andre EU-lande.

Vurderingen foretages ud fra omstændighederne ved det fyldte 22. år. Det vil sige, at tilknytning til Danmark eller andre EU-lande, der er opbygget *efter* det fyldte 22. år, ikke indgår i vurderingen af, hvorvidt en ansøger har bevaret sit danske statsborgerskab.

EU-Domstolen har endvidere den 5. september 2023 afsagt dom i en præjudiciel sag C-689/21, X (X-dommen), som vedrører de danske regler om fortabelse af dansk statsborgerskab, navnlig spørgsmålet om, hvorvidt adgangen til at få foretaget en prøvelse af, om en samtidig fortabelse af unionsborgerskabet, kan begrænses til den situation, hvor der indgives ansøgning herom inden det fyldte 22. år.

Det fremgår af dommen, at EU-retten principielt ikke er til hinder for at have danske regler om, at en dansk statsborger efter nærmere omstændigheder fortaber sit danske statsborgerskab, hvis vedkommende er født i udlandet og ikke har bevaret en tilknytning til landet – også selvom vedkommende mister sin status som unionsborger.

Det fremgår videre af dommen, at EU-retten i den forbindelse ikke er til hinder for at opretholde de danske regler, hvorefter vurderingen af, om der foreligger en reel tilknytning, sker på baggrund af de kriterier, som er indeholdt i den danske indfødsretslov, og at vurderingen er begrænset til perioden indtil denne persons fyldte 22. år.

UDKAST

Domstolen fastslår imidlertid også, at det i den forbindelse tilkommer de nationale myndigheder og domstole at efterprøve, om en sådan fortabelse – når den samtidig medfører fortabelse af unionsborgerskabet – overholder proportionalitetsprincippet, for så vidt angår virkningerne af fortabelsen for den berørte persons situation i forhold til EU-retten.

I den forbindelse anfører Domstolen, at det ikke er foreneligt med EU-retten, at en person fortaber sit danske statsborgerskab, uden at det indgår i vurderingen, om følgerne heraf er proportionale i forhold til EU-retten, med henvisning til at ansøgningen ikke er indgivet rettidigt, hvis personen ikke er blevet behørigt underrettet om, at personen skulle indgive en ansøgning inden for et bestemt tidspunkt, for at få vurderet sin sag efter EU-reglerne, og derefter har fået en rimelig frist til at indgive en ansøgning, jf. dommens præmis 48 til 51.

En sådan frist skal strække sig ud over en rimelig periode efter den dato, hvor den berørte person fylder 22 år, og fristen kan først begynde at løbe, hvis Udlændinge- og Integrationsministeriet behørigt har underrettet den berørte person om fortabelsen af dennes statsborgerskab eller om den nært forestående fortabelse heraf og om denne persons ret til inden for denne frist at ansøge om bevarelse eller generhvervelse af dette statsborgerskab, jf. dommens præmis 50 og 51. I modsat fald skal Udlændinge- og Integrationsministeriet kunne foretage en sådan prøvelse som et bispørgsmål i forbindelse med den berørte persons ansøgning om et rejsedokument eller ethvert andet dokument, der bekræfter vedkommendes statsborgerskab, jf. dommens præmis 52.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har orienteret om ministeriets vurdering af X-dommens følger for de danske regler om statsborgerskab samt om muligheden for eventuel genoptagelse af tidligere afgjorte sager om bevis for bevarelse af dansk statsborgerskab på ministeriets hjemmeside, ved danske ambassader og repræsentationer i udlandet og ved organisationen Danes Worldwide.

Der henvises i øvrigt til Udlændinge- og Integrationsministeriets juridiske vurdering af 5. januar 2024 af dommen, der er sendt til Folketinget (Indfødsretsudvalget 2023-24, alm. del, bilag 75).

2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der bør opretholdes en ordning, hvorefter dansk statsborgerskab kan fortabes, hvis

UDKAST

ansøgeren ikke har opnået tilstrækkelig tilknytning til landet, og at vurderingen af tilknytning skal ske på tidspunktet for det 22. år. Det giver en rimelig tid og mulighed for, at man kan disponere på en måde, som etablerer den fornødne tilknytning her til landet.

Det følger imidlertid som nævnt ovenfor af X-dommen, at det ikke vil være foreneligt med EU-retten, at en person fortaber sit danske statsborgerskab, uden at det indgår i vurderingen, om følgerne heraf er proportionale i forhold til EU-retten, med henvisning til at ansøgningen ikke er indgivet rettidigt, hvis personen ikke er blevet behørigt underrettet om, at personen skulle indgive en ansøgning inden for et bestemt tidspunkt for at få vurderet sin sag efter EU-reglerne, og derefter har fået en rimelig frist til at indgive en ansøgning.

Danske myndigheder har imidlertid ikke mulighed for behørigt at underrette alle udlandsdanskere, der risikerer at fortabe deres danske statsborgerskab ved det fyldte 22. år, om, at de inden for en rimelig frist (inden det fyldte 22. år) skal indgive en ansøgning om bevis for bevarelse af dansk statsborgerskab, hvis de skal have vurderet proportionaliteten af følgerne af fortabelsen af dette statsborgerskab i forhold til EU-retten.

Det skyldes, at der ikke findes et samlet register eller lignende over alle udlandsdanskere og disses børn, hvorfra Udlændinge- og Integrationsministeriet eller øvrige danske myndigheder ville kunne trække sådanne oplysninger.

Det følger endvidere af X-dommen, at de nationale myndigheder alternativt skal kunne prøve proportionaliteten af følgerne af fortabelsen af statsborgerskab og i givet fald lade den pågældende person generhverve statsborgerskabet med tilbagevirkende kraft (*ex tunc*), som et bispørgsmål i forbindelse med dennes ansøgning om et rejsedokument eller ethvert andet dokument, der bekræfter vedkommendes statsborgerskab, selv om en sådan ansøgning er blevet indgivet efter udløbet af en rimelig frist.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at X-dommen indebærer, at ministeriet ved behandlingen af alle ansøgninger om bevis for bevarelse af dansk statsborgerskab, hvor der samtidig vil ske fortabelse af unionsborgerskabet, vil skulle inddrage alle relevante tilknytningsmomenter, der relaterer sig til ansøgerens forhold inden det fyldte 22. år. Ministeriet vil i den forbindelse skulle foretage en individuel prøvelse af virkningerne i forhold til EU-retten af en fortabelse af dansk statsborgerskab og dermed unionsborgerskabet. Det er således ikke

UDKAST

tilstrækkeligt at foretage denne vurdering ved de ansøgninger, der er indgivet inden det fyldte 22. år. Vurderingen af proportionaliteten af følgerne af fortabelsen efter EU-retten vil dog fortsat skulle foretages på baggrund af de omstændigheder, der forelå ved ansøgerens fyldte 22. år – uanset om der først indgives ansøgning på et senere tidspunkt.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at det allerede følger af den nuværende ordning, at en person, om hvem Udlændinge- og Integrationsministeriet efter pågældendes fyldte 22. år konstaterer, at pågældende har tilstrækkelig tilknytning til Danmark og dermed har bevaret sit danske statsborgerskab efter indfødsretslovens § 8, stk. 1, 1. pkt., ikke har fortabt statsborgerskabet ved det fyldte 22. år. Der er dermed ikke tale om, at den pågældende person generhverver statsborgerskabet i forbindelse med ministeriets behandling af ansøgning om bevis for bevarelse af statsborgerskabet. Personen vil ikke på noget tidspunkt have fortabt sit danske statsborgerskab.

Det er i den forbindelse Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at ministeriet som følge af dommen ikke længere kan opretholde den hidtidige praksis, hvorefter der inddrages forskellige momenter i tilknytningsvurderingen i sagerne afhængigt af, om ansøgningerne er indgivet før eller efter det fyldte 22. år, også i de tilfælde, hvor ansøgeren ikke ved fortabelsen af dansk statsborgerskab samtidig mister sit unionsborgerskab. Dette skyldes, at der i modsat fald vil ske en uensartet behandling af ansøgninger, som er indkommet fra henholdsvis en person, der er statsborger i et andet EU-land, og en person, der ikke er statsborger i et andet EU-land.

Det foreslås på den baggrund at ændre indfødsretslovens § 8, stk. 1, således at der ikke længere stilles krav om, at en ansøgning om bevarelse af dansk statsborgerskab i medfør af indfødsretslovens § 8, stk. 1, 2. pkt., skal indgives inden det fyldte 22. år, hvis der skal inddrages øvrige tilknytningsmomenter i vurderingen af, om ansøgeren har bevaret sit danske statsborgerskab.

Forslaget vil indebære, at alle relevante tilknytningsmomenter, der relaterer sig til ansøgerens forhold indtil det fyldte 22. år, vil skulle indgå i vurderingen af, hvorvidt pågældende har bevaret dansk statsborgerskab, uanset om ansøgningen er indgivet før eller efter det fyldte 22. år, og uanset om ansøgeren vil miste sit unionsborgerskab ved den eventuelle fortabelse af det danske statsborgerskab.

UDKAST

Der vil dog alene skulle foretages en vurdering i forhold til EU-retten i de sager, hvor ansøgeren vil miste unionsborgerskabet ved fortabelsen af det danske statsborgerskab.

Det foreslås endeligt, at den ændrede ordning alene skal gælde for personer, der er fyldt 22 år efter den 1. november 1993. Dette skyldes, at EU-Domstolen i de ovenfor beskrevne domme har foretaget en fortolkning af TEUF artikel 20 (unionsborgerskabet), som trådte i kraft den 1. november 1993.

Med henblik på at sikre ensartethed i behandlingen af ansøgninger om bevis for bevarelse af dansk statsborgerskab vil denne tidsmæssige afgrænsning gælde for behandlingen af alle ansøgninger – dermed også de ansøgninger, hvor ansøgeren ikke ved fortabelsen af dansk statsborgerskab samtidig mister unionsborgerskabet.

Ansøgere, der er fyldt 22 år inden den 1. november 1993, vil således få behandlet en eventuel ansøgning om bevis for bevarelse af dansk statsborgerskab ved det fyldte 22. år efter de regler, der var gældende på tidspunktet for de pågældendes fyldte 22. år. Det indebærer, at de pågældende ikke vil kunne få vurderet en ansøgning efter indfødsretslovens § 8, stk. 1. 2. pkt., der er indgivet efter det fyldte 22. år.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

2.3. Vurdering af, om fortabelse af dansk statsborgerskab ved erhvervelse af fremmed statsborgerskab er foreneligt med EU-retten

2.3.1. Gældende ret

2.3.1.1. Fortabelse af dansk statsborgerskab efter indfødsretslovens dagældende § 7

Ved lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret) blev den dagældende bestemmelse (§ 7) om fortabelse af dansk statsborgerskab ved erhvervelse af fremmed statsborgerskab ophævet med virkning fra den 1. september 2015. Danmark accepterer således i dag dobbelt statsborgerskab.

Efter den dagældende indfødsretslovs § 7, nr. 1 og 2, fortabtes dansk indfødsret af den, som erhvervede fremmed statsborgerret efter ansøgning eller udtrykkeligt samtykke eller erhvervede fremmed statsborgerret ved at indtræde i offentlig tjeneste i et andet land. Endvidere fortabtes dansk

UDKAST

indfødsret af ugift barn under 18 år, som blev fremmed statsborger derved, at en af dets forældre, som havde forældremyndigheden eller del i denne, erhvervede fremmedstatsborgerret på en måde som angivet under nr. 1 og 2, medmindre den anden af barnets forældre vedblev at være dansk og ligeledes havde del i forældremyndigheden, jf. § 7, nr. 3. Fortabelsen i de nævnte situationer vil indtræffe ex lege, dvs. uden at en myndighed har truffet afgørelse herom, idet fortabelsen indtræder, når omstændighederne nævnt i den dagældende § 7 er til stede.

Vurderingen af, om det danske statsborgerskab er fortabt i forbindelse med erhvervelse af fremmed statsborgerskab inden 1. september 2015, jf. den dagældende § 7, foretages, når Udlændinge- og Integrationsministeriet bliver bekendt med forholdet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bliver således oftest først bekendt med forholdet, efter fortabelsen er sket. Ministeriets efterfølgende vurdering er således af konstaterende karakter.

Det betyder, at den ophævede § 7 fortsat har betydning for spørgsmålet om, hvorvidt en person har fortabt sit danske statsborgerskab før den 1. september 2015, idet sådanne tidligere danske statsborgere ikke i forbindelse med overgangen til accept af dobbelt statsborgerskab i 2015 automatisk generhvervede dansk statsborgerskab.

Når det konstateres, at dansk statsborgerskab er fortabt før den 1. september 2015 efter den dagældende § 7, vil den pågældende blive omregistreret fra dansk til ikke-dansk i relevante danske registre, gældende fra den dato, hvor den pågældende erhvervede fremmed statsborgerskab. Hvis den pågældende har børn, der ligeledes har fortabt deres danske statsborgerskab, eller har børn, der er født efter datoen for forælderens erhvervelse af fremmed statsborgerskab, vil disse ligeledes blive omregistreret fra værende dansk til ikke-dansk.

2.3.1.2. Generhvervelse af dansk statsborgerskab efter fortabelse efter dagældende § 7

Der har som følge af accept af dobbelt statsborgerskab og ophævelsen af dagældende § 7 i indfødsretsloven siden den 1. september 2015 været etableret forskellige midlertidige adgange til at generhverve dansk statsborgerskab ved erklæring.

Efter § 3 i lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager

UDKAST

om dansk indfødsret) kunne tidligere danske statsborgere, der havde fortabt dansk statsborgerskab efter den tidligere § 7 i lov om dansk indfødsret, under visse omstændigheder generhverve dansk statsborgerskab ved at afgive erklæring herom over for Statsforvaltningen. Erhvervede en tidligere dansk statsborger indfødsret ved afgivelse af en sådan erklæring, tilkom indfødsretten også den pågældendes barn, herunder adoptivbarn, medmindre det udtrykkeligt var angivet, at et barn ikke skal være omfattet af indfødsretten. Det var en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift og under 18 år. Ordningen gjaldt i perioden fra den 1. september 2015 til den 1. februar 2020.

Efter § 3, stk. 3, i lov nr. 63 af 28. januar 2020 om ændring af lov om dansk indfødsret og lov om udenrigstjenesten (Børns erhvervelse af statsborgerskab i områder med indrejse- og opholdsforbud, vandelskrav for bipersoner, fortabelse af dansk indfødsret og begrænsning af adgang til bistand fra udenrigstjenesten, m.v.) kunne tidligere danske statsborgere, der havde fortabt dansk statsborgerskab efter den tidligere § 7 i lov om dansk indfødsret, under visse omstændigheder generhverve dansk statsborgerskab ved at afgive erklæring herom over for Statsforvaltningen. Der blev i den forbindelse indført, at det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at barnet opfylder det samme vandelskrav, som der stilles over for den erklærende. Ordningen gjaldt i perioden fra den 1. februar 2020 til den 31. august 2020. Det bemærkes, at erklæringen siden den 1. april 2019 afgives over for Udlændinge- og Integrationsministeriet, § 3 i lov nr. 173 af 27. februar 2019.

Den nugældende ordning fremgår af § 5 A i lov om dansk indfødsret, og blev indsat ved lov nr. 1192 af 8. juni 2021 om ændring af udlændingeloven, lov om dansk indfødsret, integrationsloven og hjemrejseloven (genindførelse af erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere m.v.). Det fremgår af § 5 A, at en tidligere dansk statsborger, der har fortabt sin danske indfødsret i medfør af den tidligere gældende § 7 i lov om dansk indfødsret, erhverver dansk indfødsret ved inden den 1. juli 2026 over for Udlændinge- og Integrationsministeriet at afgive skriftlig erklæring herom. Erklæringen kan afgives af tidligere danske statsborgere, der ikke er idømt en ubetinget frihedsstraf i perioden mellem fortabelsen af den danske indfødsret og afgivelsen af erklæring. For tidligere danske statsborgere over 22 år, der er født i udlandet, er det i tilfælde, hvor der ikke ved det fyldte 22. år er truffet en afgørelse i medfør af § 8, endvidere en betingelse, at de pågældende inden det fyldte 22. år har haft bopæl her i riget eller ophold her

UDKAST

i riget af sammenlagt mindst 1 års varighed. Erhverver en tidligere dansk statsborger indfødsret ved afgivelse af erklæring, tilkommer indfødsretten også den pågældendes barn, herunder adoptivbarn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift og under 18 år. Er barnet undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver indfødsret med den erklærende. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret. Det er endvidere en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at barnet opfylder det samme vandelskrav, som stilles til den erklærende.

2.3.1.3. EU-Domstolens dom i sagerne C-684/22 til C-686/22

EU-Domstolen har den 25. april 2024 afsagt dom i sagerne C-684/22 til C-686/22, som vedrører de tyske regler om fortabelse af statsborgerskab.

De tre sager har det til fælles, at de alle vedrører tyrkiske statsborgere, som er indrejst i Tyskland og har opnået tysk statsborgerskab ved naturalisation, men senere har fortabt statsborgerskabet ved generhvervelse af deres tyrkiske statsborgerskab.

Sagerne blev påklaget til EU-Domstolen, da klagerne mente, at fortabelsen af det tyske statsborgerskab er i strid med EU-retten, da de tyske myndigheder ved behandlingen af sagerne ikke samtidig foretog en vurdering af, om fortabelsen af statsborgerskabet var proportional efter EU-retten, da de pågældende personer med fortabelsen af statsborgerskabet samtidig mistede unionsborgerskabet.

Dommen vedrører dermed – som det også var tilfældet i Tjebbes-dommen og X-dommen – fortolkning af artikel 20 om unionsborgerskab i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) sammenholdt med artikel 7 om retten til respekt for bl.a. privatliv og familieliv i Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder (Chartret).

Unionsborgerskabet, der blev indført med Maastricht-traktaten, trådte i kraft den 1. november 1993. Det fremgår af artikel 20 i TEUF, at enhver, der er statsborger i en medlemsstat, har unionsborgerskab, og at unionsborgerskabet er et supplement til det nationale statsborgerskab og ikke træder i stedet for dette.

UDKAST

EU-Domstolen tager i de nævnte sager stilling til, om TEUF artikel 20 er til hinder for en bestemmelse, som fastsætter, at medlemsstatens statsborgerskab – og dermed unionsborgerskabet – kan fortabes i tilfælde af en frivillig erhvervelse af et statsborgerskab i et tredjeland.

EU-Domstolen udtaler i dommen af 25. april 2024, som det også var tilfældet i X-dommen, at der skal foretages en individuel prøvelse af, om en fortabelse af statsborgerskab overholder proportionalitetsprincippet for så vidt angår virkningerne heraf for den berørte persons situation i forhold til EU-retten, i de tilfælde hvor fortabelsen samtidig medfører en fortabelse af unionsborgerskabet.

Det fremgår af dommen bl.a., at der ikke er noget til hinder for, at en medlemsstat fastsætter regler om, at statsborgerskabet i denne medlemsstat fortabes ved frivillig erhvervelse af statsborgerskab i et tredjeland. Det tilkommer imidlertid de nationale myndigheder og domstole at efterprøve, om en sådan fortabelse – når den samtidig medfører fortabelse af unionsborgerskabet – overholder proportionalitetsprincippet.

Det betyder, at der i vurderingen af, om en borger i én medlemsstat har fortabt sit nationale statsborgerskab og samtidig har fortabt unionsborgerskabet, fordi den pågældende har erhvervet statsborgerskab i et tredjeland, samtidig skal tages stilling til den eventuelle tilknytning, som borgeren måtte have til en anden medlemsstat.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har orienteret om muligheden for genoptagelse efter anmodning på ministeriets hjemmeside, og orienteringen er også sendt til danske ambassader og repræsentationer i udlandet samt foreningen Danes Worldwide.

Der henvises i øvrigt til Udlændinge- og Integrationsministeriets juridiske vurdering af 28. august 2024 af dommen, der er sendt til Folketinget (Indfødsretsudvalget 2023-24, alm. del, bilag 145).

2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det følger af dommen af 25. april 2024, at det ikke vil være foreneligt med EU-retten, at en person fortaber sit danske statsborgerskab, uden at det indgår i vurderingen, om følgerne heraf er proportionale i forhold til EU-retten. Foreneligheden med EU-retten er imidlertid betinget af dels, at de berørte personer inden for en rimelig frist har haft reel adgang til den procedure for bevarelse af statsborgerskab, der er fastsat i den nationale

UDKAST

lovgivning, og er blevet behørigt underrettet om denne procedure, dels at den nævnte procedure omfatter en prøvelse foretaget af de kompetente myndigheder af proportionaliteten af de følger, som fortabelsen af dette statsborgerskab har i forhold til EU-retten.

Danske myndigheder har imidlertid ikke mulighed for behørigt at underrette alle personer, der kan have fortabt deres danske statsborgerskab og som konsekvens deraf unionsborgerskabet efter dagældende § 7 i indfødsretsloven i perioden fra den 1. november 1993 til 31. august 2015, om muligheden for at indgive en ansøgning om prøvelse af fortabelsens proportionalitet i forhold til EU-retten inden for en rimelig frist i tilknytning til fortabelsen.

Det skyldes, at der ikke findes et samlet register eller lignende over alle danske statsborgere og disses børn, hvorfra Udlændinge- og Integrationsministeriet eller øvrige danske myndigheder vil kunne trække sådanne oplysninger, ligesom fortabelsen af dansk statsborgerskab indtrådte ex lege, dvs. automatisk uden danske myndigheders mellemkomst, jf. ovenfor, pkt. 2.3.1.1.

Det følger endvidere af dommen af 25. april 2024, at de nationale myndigheder alternativt skal kunne prøve proportionaliteten af følgerne af fortabelsen af statsborgerskab og i givet fald lade den pågældende person generhverve statsborgerskabet med tilbagevirkende kraft (ex tunc), som et bispørgsmål i forbindelse med dennes ansøgning om et rejsedokument eller ethvert andet dokument, der bekræfter vedkommendes statsborgerskab, selv om en sådan ansøgning er blevet indgivet efter udløbet af en rimelig frist.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at dommen indebærer, at tidligere danske statsborgere, der har fået en afgørelse fra Udlændinge- og Integrationsministeriet om, at de har fortabt deres danske statsborgerskab efter den dagældende indfødsretslovs § 7, og som derved tillige har fortabt deres status som unionsborgere, skal kunne få genoptaget deres sager med henblik på at få vurderet spørgsmålet om, hvorvidt fortabelsen er i overensstemmelse med EU-retten. I en sådan vurdering vil ministeriet skulle inddrage alle relevante momenter, der relaterer sig til vedkommendes personlige forhold med henblik på at foretage en individuel prøvelse af virkningerne i forhold til EU-retten af en fortabelse af det danske statsborgerskab og dermed unionsborgerskabet, herunder vedkommendes familie- og arbejdsliv i henhold til artikel 7 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

UDKAST

Spørgsmålet vil imidlertid også kunne opstå i en situation, hvor en person er bevidst om, at den pågældende har fortabt sit danske statsborgerskab før den 1. september 2015 som følge af erhvervelse af fremmed statsborgerskab, men som ikke har haft en naturlig anledning til at rette henvendelse til danske myndigheder eller i øvrigt er afstået fra at rette henvendelse til danske myndigheder vedrørende spørgsmålet om statsborgerskab, uanset at den pågældendes fortabelse af unionsborgerskab som konsekvens af fortabelse af dansk statsborgerskab potentielt kan have været i strid med EU-retten.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at der i indfødsretsloven bør etableres et særskilt grundlag for at behandle spørgsmålet om fortabelse af dansk statsborgerskab og status som unionsborger i det omfang, berørte tidligere danske statsborgere måtte ønske en sådan vurdering.

Det foreslås derfor at indsætte en ny bestemmelse i indfødsretsloven, hvorefter en tidligere dansk statsborger, der har fortabt sin danske indfødsret i medfør af den tidligere gældende § 7 i lov om dansk indfødsret, kan anmode Udlændinge- og Integrationsministeriet om at afgøre, om fortabelsen er forenelig med EU-retten.

Forslaget vil indebære, at Udlændinge- og Integrationsministeriet ved modtagelse af en sådan anmodning vil skulle vurdere, om fortabelsen af unionsborgerskab må anses for uproportional i forhold til EU-retten. I denne vurdering kan der lægges vægt på forskellige momenter, herunder om pågældende på tidspunktet for den eventuelle fortabelse af dansk statsborgerskab havde tilknytning til andre EU-lande end Danmark, eksempelvis i form af arbejde, studie eller længerevarende ophold. Det kan desuden tillægges vægt, om ansøgeren havde familie eller øvrige relationer i andre EU-lande.

Vurderingen af, om fortabelsen af dansk statsborgerskab er forenelig med EU-retten, indebærer, at der alene vil skulle foretages en vurdering i forhold til EU-retten i de sager, hvor den pågældende vil miste unionsborgerskabet ved fortabelsen af det danske statsborgerskab.

Det betyder, at det alene er relevant at tage stilling til spørgsmålet om fortabelse af dansk statsborgerskabs forenelighed med EU-retten, hvor det kan lægges til grund, at den pågældende har haft dansk statsborgerskab på et tidspunkt mellem den 1. november 1993, hvor unionsborgerskabet blev indført, og den 31. august 2015, hvor bestemmelsen om fortabelse blev

UDKAST

ophævet, og at den pågældende ikke på tidspunktet for fortabelse af sit danske statsborgerskab tillige var statsborger i en anden EU-medlemsstat.

Det bemærkes, at hvis det som følge af denne ovennævnte vurdering konkluderes, at fortabelsen af dansk statsborgerskab er uproportional i forhold til EU-retten, vil den pågældende genindtræde i sit danske statsborgerskab, hvilket vil betyde, at pågældende vil blive stillet som om, at denne hele tiden har været dansk statsborger. Dette adskiller sig således fra ordningen beskrevet ovenfor vedrørende adgang til generhvervelse ved erklæring efter indfødsretslovens § 5 A, hvorefter den pågældende vil generhverve det danske statsborgerskab ved erklæringstidspunktet, og der vil således være en periode fra fortabelsen til erklæringstidspunktet, hvor den pågældende således ikke vil have været dansk statsborger.

2.4. Forhøjelse af gebyret, der betales ved indgivelse af en ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation

2.4.1. Gældende ret

Det følger af indfødsretslovens § 12, stk. 1, 1. pkt., bl.a., at der ved indgivelse af ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation for ansøgere, der er fyldt 18 år, betales et gebyr på 4.000 kr.

Børn, der er omfattet af forældres ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation, skal således ikke betale et gebyr, og der betales kun gebyr én gang ved indgivelse af en ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation, jf. indfødsretslovens § 12, stk. 1, 3. og 4. pkt.

2.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at gebyret for indgivelse af ansøgninger om dansk statsborgerskab ved naturalisation skal være med til at dække en større andel af de faktiske udgifter til behandlingen af ansøgningerne. Det nuværende gebyr dækker i dag cirka halvdelen af den faktiske udgift til behandlingen af ansøgninger om dansk statsborgerskab.

Regeringen og Liberal Alliance har således indgået en aftale om bl.a. at forhøje det lovhjemlede gebyr for indgivelse af ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation med henblik på at dække flere af de faktiske udgifter til behandlingen af ansøgninger om dansk statsborgerskab. På den baggrund foreslås det at forhøje gebyret, der betales ved indgivelsen af en ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation, til 6.000 kr. pr. ansøgning. Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at den foreslåede forhøjelse af gebyret ikke fører til, at udlændinge i praksis afskæres fra at ansøge om dansk statsborgerskab.

UDKAST

Det bemærkes, at hvis en ansøger retter henvendelse til Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på at opnå dispensation fra en eller flere betingelser, og Indfødsretsudvalget vælger at anmode Udlændinge- og Integrationsministeriet om at forelægge den konkrete sag for Indfødsretsudvalget med henblik på udvalgets stillingtagen til, om der bør meddeles dispensation, er det at betragte som en ansøgning modtaget direkte i Udlændinge- og Integrationsministeriet. Ansøgningen vil dermed være gebyrpålagt i overensstemmelse med indfødsretslovens § 12, stk. 1. Hvis ansøgeren er fyldt 18 år, vil ansøgeren derfor skulle indbetale gebyr til Udlændinge- og Integrationsministeriet i overensstemmelse med indfødsretslovens § 12, stk. 1.

2.5. Gebyr ved gentagne ansøgninger om dansk statsborgerskab ved naturalisation

2.5.1. Gældende ret

Det følger af indfødsretslovens § 12, stk. 1, 1. pkt., bl.a., at der ved indgivelse af ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation for ansøgere, der er fyldt 18 år, betales et gebyr på 4.000 kr.

Børn, der er omfattet af forældres ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation, skal således ikke betale et gebyr, og der betales kun gebyr én gang ved indgivelse af en ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation, jf. indfødsretslovens § 12, stk. 1, 3. og 4. pkt.

Det følger af indfødsretslovens § 12, stk. 1, 7. pkt., at bl.a. gebyret for indgivelse af ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation ikke tilbagebetales, hvis ansøgningen ikke imødekommes.

2.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Efter de gældende regler betales et gebyr på 4.000 kr. for at ansøge om statsborgerskab ved naturalisation. Gebyret dækker omkring halvdelen af de omkostninger, der er forbundet med behandlingen af ansøgninger om dansk statsborgerskab.

Når en ansøger har betalt gebyret én gang, kan vedkommende således efter afslag på ansøgningen efterfølgende genansøge uden ekstra omkostninger. Regeringen og Liberal Alliance har indgået en aftale om at ændre dette, sådan at det fremadrettet kun er den første genansøgning, der er gratis, og at der ved efterfølgende genansøgninger indføres et gebyr.

Formålet er at modvirke, at ansøgere, der modtager et afslag, ukritisk genansøger i tilfælde uden rimelig udsigt til et andet resultat og dermed

UDKAST

risikerer at øge den generelle sagsbehandlingstid for sager om dansk statsborgerskab ved naturalisation.

Det foreslås derfor, at der ved indgivelse af anden og flere efterfølgende genansøgninger for ansøgere, der er fyldt 18 år, skal betales et gebyr på 3.000 kr.

Ved genansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation forstås anden og efterfølgende ansøgninger. Dette omfatter også de tilfælde, hvor en ansøger anmoder ministeriet om en fornyet vurdering af en allerede afgjort ansøgning, uden at den pågældende ansøger indsender yderligere dokumenter eller oplysninger.

Der kan være tilfælde, hvor der i forbindelse med en genansøgning, der er omfattet af gebyr, er tale om, at ministeriet i stedet skal genoptage en tidligere afgjort sag. Der kan eksempelvis være tale om, at der fremkommer nye retlige forhold, dvs. en væsentlig ændring af retsgrundlaget med tilbagevirkende kraft, eller at der foreligger ikke uvæsentlige sagsbehandlingsfejl i forhold til Udlændinge- og Integrationsministeriets oprindelige afgørelse. I en sådan situation, vil Udlændinge- og Integrationsministeriet tilbagebetale genansøgningsgebyret, idet genansøgningen i stedet betragtes som en genoptagelse, der ikke er gebyrpålagt.

Det bemærkes, at hvis en ansøger retter henvendelse til Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på at opnå dispensation fra en eller flere betingelser, og Indfødsretsudvalget vælger at anmode Udlændinge- og Integrationsministeriet om at forelægge den konkrete sag for Indfødsretsudvalget med henblik på udvalgets stillingtagen til, om der bør meddeles dispensation, vil det være at betragte som en genansøgning modtaget direkte i Udlændinge- og Integrationsministeriet. Genansøgningen vil dermed være gebyrpålagt i overensstemmelse med den foreslåede ændring i indfødsretslovens § 12, stk. 1. Hvis ansøgeren er fyldt 18 år, vil ansøgeren derfor skulle indbetale et genansøgningsgebyr til Udlændinge- og Integrationsministeriet i overensstemmelse med den foreslåede ændring af indfødsretslovens § 12, stk. 1.

2.6. Gebyr for unge født eller opvokset i Danmark

2.6.1. Gældende ret

Det følger af indfødsretslovens § 12, stk. 1, 1. pkt., bl.a., at der ved indgivelse af ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation for

UDKAST

ansøgere, der er fyldt 18 år, betales et gebyr på 4.000 kr. Der er ikke i dag et særskilt gebyr for unge født eller opvokset i Danmark.

Børn, der er omfattet af forældres ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation, skal således ikke betale et gebyr, og der betales kun gebyr én gang ved indgivelse af en ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation, jf. indfødsretslovens § 12, stk. 1, 3. og 4. pkt.

2.6.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det følger af artikel 6, stk. 4, i Europarådets konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (statsborgerretskonventionen), at unge, der er født eller opvokset i Danmark, skal have en lempet adgang til at opnå dansk statsborgerskab. Dette er allerede afspejlet i den nugældende cirkulæreskrivelse nr. 9461 af 17. juni 2021, der udmønter indfødsrets aftalen fra 2021, hvor der er et lempet opholdskrav for visse unge.

Regeringen og Liberal Alliance ønsker at tydeliggøre, at unge, der er født eller opvokset her i landet, skal have en lempet adgang til at opnå dansk statsborgerskab.

Det foreslås derfor, at unge, der er fyldt 18 år, og som er født eller opvokset i Danmark, fremover skal betale et lavere gebyr end det almindelige gebyr for at indgive en ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation. Det foreslås, at persongruppen afgrænses til personer, der er fyldt 18 år, og som er født i Danmark eller indrejst før det fyldte 8. år, og som har ansøgt om dansk statsborgerskab, før de fylder 25 år.

Det foreslås derfor, at ansøgere, der er fyldt 18 år, og som er født i Danmark eller indrejst her i riget før det fyldte 8. år, og som inden det fyldte 25 år indgiver en ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation, skal betale et gebyr på 4.000 kr.

2.7. Årlig regulering med satsreguleringsprocenten af gebyrer på indfødsretsområdet

2.7.1. Gældende ret

Det følger af indfødsretslovens § 12, stk. 1, bl.a., at ved indgivelse af ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation for ansøgere, der er fyldt 18 år, betales et gebyr på 4.000 kr., og ved indgivelse af bevis for eller bevarelse af dansk indfødsret betales et gebyr på 1.200 kr. Endvidere følger det af bestemmelsen bl.a., at ved afgivelse af erklæring om dansk statsborgerskab betales et gebyr på 1.100 kr.

UDKAST

Der er efter de gældende regler ikke hjemmel til at satsregulere gebyrerne fastsat i indfødsretsloven.

2.7.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at gebyrerne i indfødsretsloven fremadrettet bør reguleres årligt med satsreguleringsprocenten i lov om en satsreguleringsprocent med henblik på at skabe ensartethed på udlændingeområdet. Det gælder både de i dette lovforslag foreslåede justerede gebyrer for indgivelse af ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation, jf. afsnit 2.4-2.6 ovenfor, gebyrerne for at indgive en ansøgning om bevis for eller bevarelse af dansk statsborgerskab samt gebyret for afgivelse af erklæring om dansk statsborgerskab.

Det foreslås således, at gebyrerne i indfødsretslovens § 12 fra og med den 1. januar 2026 reguleres én gang årligt med satsreguleringsprocenten, således at gebyrerne fremover bliver justeret i takt med den almindelige pris- og lønudvikling.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vil årligt offentliggøre de satsregulerede gebyrer på ministeriets hjemmeside.

2.8. Anvendelse af digital selvbetjening ved genansøgning om naturalisation

2.8.1. Gældende ret

Det følger af indfødsretslovens § 12 A, stk. 1, at ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation skal indgives til Udlændinge- og Integrationsministeriet ved anvendelse af den digitale løsning, som Udlændinge- og Integrationsministeriet stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af Udlændinge- og Integrationsministeriet, jf. dog stk. 2 og 3.

Hvis Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at ansøgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjening, skal Udlændinge- og Integrationsministeriet tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1, jf. indfødsretslovens § 12 A, stk. 2.

Visse ansøgere kan være fritaget for at ansøge digitalt og skal i stedet benytte et papirbaseret ansøgningsskema. Det fremgår af Udlændinge- og Integrationsministeriets hjemmeside, hvilke ansøgere som er fritaget for at benytte den digitale ansøgningsløsning.

UDKAST

En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for Udlændinge- og Integrationsministeriet, jf. indfødsretslovens § 12 A, stk. 3.

Efter de gældende regler indgives ansøgninger om dansk statsborgerskab ved naturalisation, uanset om der er tale om første eller efterfølgende ansøgninger, således som udgangspunkt ved anvendelse af den digitale løsning.

2.8.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

På baggrund af regeringen og Liberal Alliances aftale om, at det fremadrettet kun er den første genansøgning om naturalisation, der skal være gratis, vurderes det, at det bør præciseres, at også genansøgninger om dansk statsborgerskab ved naturalisation skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som Udlændinge- og Integrationsministeriet stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Ved genansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation forstås anden og efterfølgende ansøgninger. Dette omfatter ligeledes de tilfælde, hvor en ansøger anmoder ministeriet om en fornyet vurdering af en allerede afgjort ansøgning, dvs. hvor genansøgningen ikke indeholder nye eller supplerende oplysninger. Det betyder, at kravet om at benytte den digitale løsning som udgangspunkt også vil gælde henvendelser om en fornyet vurdering af en allerede afgjort ansøgning eller genansøgning. Henvendelser herom vil således ikke kunne indgives på anden vis. Det vil samtidig understøtte, at en ansøger ikke ukritisk anmoder ministeriet om en fornyet vurdering af en allerede afgjort ansøgning eller genansøgning uden udsigt til et andet resultat.

Det foreslås således, at det i indfødsretslovens § 12 A præciseres, at også anden og flere efterfølgende genansøgninger som udgangspunkt skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som Udlændinge- og Integrationsministeriet stiller til rådighed (digital selvbetjening).

3. Internationale forpligtelser

3.1. Europarådets konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (statsborgerretskonventionen)

Det følger af statsborgerretskonventionens artikel 3, stk. 1, at enhver stat ifølge sin egen lovgivning fastsætter, hvem der er dens statsborgere.

UDKAST

Det følger endvidere af konventionens artikel 13, stk. 1, at enhver kontraherende stat skal sikre, at gebyret for erhvervelse, bevarelse, fortabelse, generhvervelse eller udstedelse af dokumentation for erhvervelse af statsborgerret i landet er rimeligt.

Det følger af den forklarende rapport til statsborgerretskonventionen bl.a., at hvorvidt et gebyr er rimeligt, skal afgøres i lyset af alle relevante omstændigheder, herunder de omkostninger, administrationen indebærer. Det følger endvidere af rapporten bl.a., at gebyret ikke skal være et middel til at hindre personer i at erhverve statsborgerret.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at de i lovforslaget foreslåede gebyrjusteringer er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser i henhold til statsborgerretskonventionen, og at den foreslåede forhøjelse af gebyret, der betales ved indgivelsen af en ansøgning om dansk statsborgerskab, jf. pkt. 2.4, ikke fører til, at udlændinge i praksis afskæres fra at ansøge om dansk statsborgerskab.

Det følger endvidere af statsborgerretskonventionens artikel 5, stk. 1, at en kontraherende stats regler vedrørende statsborgerret ikke må indeholde forskelle eller omfatte praksis, der indebærer, at der finder forskelsbehandling sted på grund af køn, religion, race, hudfarve eller national eller etnisk oprindelse.

Den foreslåede ordning, hvorefter ansøgerne om dansk statsborgerskab ved naturalisation bl.a. skal betale et gebyr ved genansøgning, jf. pkt. 2.5, retter sig mod alle.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at lovforslaget ikke indeholder elementer, der er uforenelige med statsborgerretskonventionens artikel 5, stk. 1.

Det følger af statsborgerretskonventionens artikel 6, stk. 4, litra e og f, at enhver kontraherende stat i sin nationale lovgivning skal lette erhvervelsen af indfødsret for personer, som er født på det pågældende lands område og har lovligt og fast ophold der, samt personer, som i en periode inden det fyldte 18. år har haft lovligt og fast ophold i det pågældende land, idet varigheden af den pågældendes faste ophold i landet bestemmes ifølge den pågældende kontraherende stats nationale lovgivning.

Det er nærmere om forpligtelsen i den forklarende rapport til statsborgerretskonventionen beskrevet bl.a., at en lettere erhvervelse f.eks.

UDKAST

kan være i form af et kortere opholdskrav, lempeligere sprogkrav, en lettere ansøgningsprocedure eller lavere ansøgningsgebyr.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at lovforslagets del om, at unge født eller opvokset i Danmark fremadrettet skal betale et lavere gebyr end det almindelige gebyr for at indgive en ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation, vil bidrage til Danmarks efterlevelse af statsborgerretskonventionens artikel 6, stk. 4, litra e og f.

3.2. FN's flygtningekonvention

Efter flygtningekonventionens artikel 7, stk. 1, skal en kontraherende stat indrømme flygtninge samme behandling som den, der indrømmes udlændinge i almindelighed, bortset fra bestemmelser i konventionen, hvorved det er fastsat, at flygtninge skal indrømmes gunstigere behandling.

Herudover forpligter flygtningekonventionens artikel 34 de kontraherende stater til på enhver måde at bestræbe sig på at fremskynde behandlingen af naturalisationssager og nedsætte afgifterne for og omkostningerne ved denne behandling til det mindst mulige.

Det følger af UNHCR's ikke-bindende kommentar fra 1997 til flygtningekonventionen bl.a., at konventionens artikel 34 ikke forpligter medlemsstaterne til at tildele statsborgerskab til flygtninge, men at staterne er forpligtede til så vidt muligt at lette adgangen til flygtnings optagelse i samfundet og til naturalisation. I forhold til at lette adgangen til naturalisation fremgår det af kommentaren bl.a., at dette kan ske på forskellig vis, og at bestemmelsen alene specifikt nævner to måder; at fremskynde behandlingen af naturalisationssager og at nedsætte afgifterne for og omkostningerne ved denne behandling til det mindst mulige. Endvidere fremgår det af kommentaren bl.a., at medlemsstaterne efter bestemmelsen er forpligtede til at sikre en rimelig adgang til naturalisation for flygtninge, men at adgangen ikke behøver at være lettere end for andre udlændinge, såfremt adgangen generelt er rimelig.

Det vurderes, at lovforslaget er i overensstemmelse med flygtningekonventionen, idet adgangen til dansk statsborgerskab generelt vurderes at være rimelig, og idet lovforslaget ikke vil udgøre en hindring for personer i at erhverve dansk statsborgerskab.

Endelig bemærkes, at flygtninge og personer, der må sidestilles hermed, ifølge § 5 A og § 7, stk. 2, i cirkulæreskrivelse nr. 9461 af 17. juni 2021 om naturalisation efter gældende regler har en lempet adgang til dansk

UDKAST

statsborgerskab for så vidt angår kravene om ophold og tidsubegrænset opholdstilladelse.

3.3. FN's konvention af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling

Efter artikel 32 i FN's konvention af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling skal de kontraherende stater så vidt muligt lette statsløse personers optagelse i samfundet og naturalisation. De skal navnlig på enhver måde bestræbe sig for at fremskynde behandlingen af naturalisationssager og nedsætte afgifterne for og omkostningerne ved sagernes behandling til det mindst mulige.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at de i lovforslaget foreslåede gebyrjusteringer er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser i henhold til FN's konvention af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling, idet de foreslåede gebyrer ikke vurderes at ville udgøre en hindring for personer i at erhverve dansk statsborgerskab.

Herudover bemærkes, at statsløse personer ifølge § 5 A og § 7, stk. 2, i cirkulæreskrivelse nr. 9461 af 17. juni 2021 om naturalisation efter gældende regler har en lempet adgang til dansk statsborgerskab ved naturalisation for så vidt angår kravene om ophold og tidsubegrænset opholdstilladelse.

3.4. FN's konvention af 1961 om begrænsning af statsløshed (statsløsekonventionen) og FN's konvention af 1989 om barnets rettigheder (børnekonventionen)

Det følger af FN's konvention af 1961 om begrænsning af statsløshed (statsløsekonventionen) og FN's konvention af 1989 om barnets rettigheder (børnekonventionen), at de deltagende stater har forpligtet sig til at tildele statsborgerskab til personer, der er født statsløse på den kontraherende stats territorium, under visse betingelser.

Det følger af UNHCR's Guidelines on Statelessness No. 4, at de deltagende stater opfordres til at acceptere ansøgninger om statsborgerskab fra personer, der ellers ville være statsløse, uden at opkræve gebyr, og at indirekte omkostninger ikke må udgøre en hindring for personers adgang til at søge.

UDKAST

Det følger af indfødsretslovens § 12, stk. 1, 1. pkt., at personer, der ikke er fyldt 18 år, ikke skal betale gebyr i forbindelse med indgivelsen af en ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at de i lovforslaget foreslåede gebyrjusteringer er i overensstemmelse med børnekonventionen og statsløsekonventionen, idet de foreslåede gebyrer ikke vurderes at ville udgøre en hindring for de omfattede personer i at erhverve dansk statsborgerskab. Det bemærkes i den forbindelse, at opfordringen i UNHCR's guidelines til, at de deltagende stater ikke skal opkræve gebyr, ikke er retligt bindende.

3.5. FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (handicapkonventionen)

Det følger af artikel 18 i handicapkonventionen, at deltagerstaterne bl.a. skal anerkende retten for personer med handicap til at færdes frit og frit at vælge deres opholdssted samt til statsborgerskab på lige fod med andre, herunder ved at sikre, at personer med handicap har ret til at erhverve og skifte statsborgerskab og ikke vilkårligt eller på grund af handicap fratages deres statsborgerskab.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at de i lovforslaget foreslåede gebyrjusteringer er i overensstemmelse med handicapkonventionen, idet de foreslåede gebyrer ikke vurderes at ville udgøre en hindring for de omfattede personer i at erhverve dansk statsborgerskab.

3.6. Fælles nordisk aftale om statsborgerskab

Baggrunden for, at der er lempeligere krav for at opnå dansk statsborgerskab ved erklæring for statsborgere fra andre nordiske lande, er bl.a. en fælles nordisk aftale om statsborgerskab fra 1969, som løbende er blevet opdateret.

Det følger af artikel 5 i bekendtgørelse af nordisk aftale af 13. september 2010 om statsborgerskab bl.a., at aftaleparterne skal gennemføre bestemmelser, hvorefter en statsborger i et aftaleland kan erhverve statsborgerskab i et andet aftaleland ved at afgive skriftlig erklæring herom, såfremt den erklærende er fyldt 18 år, har haft bopæl i aftalelandet i de sidste 7 år og ikke i løbet af denne tid er idømt frihedsstraf eller anden foranstaltning, som efter dette lands lovgivning er ligestillet med frihedsstraf.

UDKAST

Det fremgår videre af aftalen, at hver aftalepart kan gennemføre bestemmelser, hvorefter den erklærende ikke på tidspunktet for afgivelse af erklæringen afsoner, eller i løbet af de sidste 7 år, eller den kortere bopælstid, som aftaleparten har fastsat, har afsonet frihedsstraf eller har været under anden foranstaltning, som efter dette aftalelands lovgivning er ligestillet med frihedsstraf.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at den i lovforslaget foreslåede skærpelse af vandelskravet i erklæringsadgangen for nordiske statsborgere i indfødsretslovens § 3, er i overensstemmelse med den nordiske aftale om statsborgerskab.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Økonomiske konsekvenser er under udarbejdelse.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslagets § 1, nr. 2 og 3, har til formål at gennemføre de nødvendige lovgivningsmæssige ændringer som følge af EU-Domstolens dom i to sager. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 og 2.3 i de almindelige bemærkninger.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at de øvrige foreslåede ændringer af indfødsretsloven ikke rejser spørgsmål i forhold til EU-retten.

UDKAST

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra ... til ... (...dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

...

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Økonomiske konsekvenser er under udarbejdelse.	Økonomiske konsekvenser er under udarbejdelse.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslagets § 1, nr. 2 og 3, har til formål at gennemføre de nødvendige lovgivningsmæssige ændringer som følge af EU-Domstolens domme i to sager.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-		

UDKAST

regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X
---	----	----------

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af indfødsretslovens § 3, stk. 2, nr. 4, at erklæring kan afgives af personer, der ikke i løbet af de sidste 7 år er idømt frihedsstraf eller foranstaltning, der kan ligestilles med frihedsstraf.

Det foreslås, at der i indfødsretslovens § 3, stk. 2, nr. 4, efter »ligestilles med frihedsstraf« indsættes », eller i løbet af denne tid har afsonet en frihedsstraf eller foranstaltning, der kan ligestilles med frihedsstraf«.

Med forslaget vil vandelskravet for nordiske statsborgere, der ønsker at erklære sig danske statsborgere, blive skærpet således, at karenstiden for vandelskravet kan regnes fra endt afsoning af frihedsstraf eller foranstaltning, der ligestilles hermed. Det vil derfor være en betingelse for erhvervelse af dansk statsborgerskab ved erklæring efter indfødsretslovens § 3, at den erklærende ikke er idømt eller afsoner eller har afsonet en frihedsstraf eller foranstaltning, der kan ligestilles hermed, i løbet af de sidste syv år forud for afgivelse af erklæring.

Perioden skal regnes fra det tidspunkt, hvor personen har udstået frihedsstraf eller foranstaltning, der kan ligestilles hermed. Frihedsstraf eller foranstaltning, der kan ligestilles hermed, er udstået, når personen løslades eller udskrives. Ved løsladelse eller udskrivning forstås første løsladelse eller udskrivning, herunder prøveløsladelse og prøveudskrivning, samt benådning fra den straf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter, den pågældende var idømt.

De former for straf og andre sanktioner, der kan være til hinder for anvendelsen af erklæringsadgangen i indfødsretslovens § 3, stk. 2, nr. 4, er

UDKAST

ubetinget frihedsstraf eller foranstaltninger efter straffelovens §§ 68, 69 eller 70, jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 1800.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter den dagældende indfødsretslovs § 7, nr. 1 og 2, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, fortabtes dansk indfødsret af den, som erhvervede fremmed statsborgerret efter ansøgning eller udtrykkeligt samtykke eller erhvervede fremmed statsborgerret ved at indtræde i offentlig tjeneste i et andet land. Endvidere fortabtes dansk indfødsret af ugift barn under 18 år, som blev fremmed statsborger derved, at en af dets forældre, som havde forældremyndigheden eller del i denne, erhvervede fremmedstatsborgerret på en måde som angivet under nr. 1 og 2, medmindre den anden af barnets forældre vedblev at være dansk og ligeledes havde del i forældremyndigheden, jf. § 7, nr. 3.

Bestemmelsen blev ophævet ved lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret) med virkning fra den 1. september 2015.

Det følger af EU-Domstolens dom i sagerne C-684/22 til C-686/22, at der skal foretages en individuel prøvelse af, om en fortabelse af statsborgerskab overholder proportionalitetsprincippet for så vidt angår virkningerne heraf for den berørte persons situation i forhold til EU-retten, i de tilfælde hvor fortabelsen samtidig medfører en fortabelse af unionsborgerskabet.

Det foreslås i indfødsretsloven at indsætte § 5 B, hvorefter en tidligere dansk statsborger, der har fortabt sin danske indfødsret i medfør af den tidligere gældende § 7 i lov om danske indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, kan anmode Udlændinge- og Integrationsministeriet om at afgøre, om fortabelsen er forenelig med EU-retten.

Forslaget vil indebære, at Udlændinge- og Integrationsministeriet ved modtagelse af en sådan anmodning vil skulle vurdere, om fortabelsen af unionsborgerskab må anses for uproportional i forhold til EU-retten. I denne vurdering kan der lægges vægt på forskellige momenter, herunder om den pågældende på tidspunktet for den eventuelle fortabelse af dansk statsborgerskab havde tilknytning til andre EU-lande end Danmark, eksempelvis i form af arbejde, studie eller længerevarende ophold. Det kan

UDKAST

desuden tillægges vægt, om ansøgeren havde kernefamilie eller øvrige relationer i andre EU-lande.

Vurderingen af, om fortabelsen af dansk statsborgerskab er forenelig med EU-retten, indebærer, at der alene vil skulle foretages en vurdering i forhold til EU-retten i de sager, hvor pågældende vil miste unionsborgerskabet ved fortabelsen af det danske statsborgerskab.

Det betyder, at det alene er relevant at tage stilling til spørgsmålet om fortabelse af dansk statsborgerskabs forenelighed med EU-retten, hvor det kan lægges til grund, at den pågældende har haft dansk statsborgerskab på et tidspunkt mellem den 1. november 1993, hvor unionsborgerskabet blev indført, og den 31. august 2015, hvor bestemmelsen om fortabelse blev ophævet, og at den pågældende ikke på tidspunktet for fortabelse af sit danske statsborgerskab tillige var statsborger i en anden EU-medlemsstat.

Det bemærkes, at hvis det som følge af denne ovennævnte vurdering konkluderes, at fortabelsen af dansk statsborgerskab er uproportional i forhold til EU-retten, vil den pågældende genindtræde i sit danske statsborgerskab, hvilket vil betyde, at pågældende vil blive stillet som om, at denne hele tiden har været dansk statsborger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Efter indfødsretslovens § 8, stk. 1, taber den, der er født i udlandet og aldrig har boet her i riget og ej heller opholdt sig her under forhold, der tyder på samhørighed med Danmark, sin danske indfødsret ved det fyldte 22. år, medmindre den pågældende derved bliver statsløs. Udlændinge- og integrationsministeren eller den, han bemyndiger dertil, kan dog efter ansøgning indgivet inden dette tidspunkt tillade, at indfødsretten bevares.

Det følger af EU-Domstolens dom i sag C-689/21, X, at det ikke vil være foreneligt med EU-retten, at en person fortaber sit danske statsborgerskab, uden at det indgår i vurderingen, om følgerne heraf er proportionale i forhold til EU-retten, med henvisning til at ansøgningen ikke er indgivet rettidigt, hvis personen ikke er blevet behørigt underrettet om, at personen skulle indgive en ansøgning inden for et bestemt tidspunkt for at få vurderet sin sag efter EU-reglerne, og derefter har fået en rimelig frist til at indgive en ansøgning.

UDKAST

Det foreslås i indfødsretslovens § 8, stk. 1, 2. pkt., at ændre »indgivet efter dette tidspunkt tillade, at indfødsretten bevares« til: »træffe afgørelse om, at indfødsretten er bevaret ved det fyldte 22. år, uanset hvornår ansøgningen er indgivet«.

Forslaget vil indebære, at alle relevante øvrige tilknytningsmomenter, der relaterer sig til ansøgerens forhold indtil det fyldte 22. år, vil skulle indgå i vurderingen af, hvorvidt pågældende har bevaret dansk statsborgerskab, uanset om ansøgningen er indgivet før eller efter det fyldte 22. år, og uanset om ansøgeren vil miste sit unionsborgerskab ved den eventuelle fortabelse af det danske statsborgerskab.

Dette vil betyde, at de øvrige tilknytningsmomenter, der tidligere alene indgik i behandlingen af de ansøgninger om bevis for bevarelse, der var indgivet inden det fyldte 22. år, fremover også vil skulle indgå i behandlingen af ansøgninger, der er indgivet efter det fyldte 22. år.

Der vil dog alene skulle foretages en vurdering i forhold til EU-retten i de sager, hvor ansøgeren vil miste unionsborgerskabet ved fortabelsen af det danske statsborgerskab.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det følger af indfødsretslovens § 12, stk. 1, 1. pkt., bl.a., at der ved indgivelse af ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation for ansøgere, der er fyldt 18 år, betales et gebyr på 4.000 kr. Der betales ikke gebyr for børn, der er omfattet af forældres ansøgning om dansk indfødsret, og der betales kun gebyr en gang for ansøgning om naturalisation, jf. indfødsretslovens § 12, stk. 1, 4. og 5. pkt.

Det foreslås, at indfødsretslovens § 12, stk. 1, 1. pkt., ændres, således at ansøgningsgebyret for at indgive en ansøgning om dansk statsborgerskab fastsættes til 6.000 kr.

Den foreslåede ændring vil indebære, at gebyret for første gang at indgive en ansøgning om dansk statsborgerskab hæves fra 4.000 kr. til 6.000 kr.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

UDKAST

Det følger af indfødsretslovens § 12, stk. 1, 1. pkt., bl.a., at der ved indgivelse af ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation for ansøgere, der er fyldt 18 år, betales et gebyr på 4.000 kr. Der betales ikke gebyr for børn, der er omfattet af forældres ansøgning om dansk indfødsret, og der betales kun gebyr en gang for ansøgning om naturalisation, jf. indfødsretslovens § 12, stk. 1, 4. og 5. pkt.

Det foreslås, at der i indfødsretslovens § 12, stk. 1, indsættes et nyt *pkt. 3*. Ifølge det foreslåede *stk. 1, 3. pkt.*, betales et gebyr på 4.000 kr. for ansøgere, der er fyldt 18 år, er født her i riget eller indrejst her i riget før det fyldte 8. år, og som inden det fyldte 25. år indgiver ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation.

Med forslaget vil denne gruppe af unge født og opvokset i Danmark skulle betale et lavere gebyr end det almindelige gebyr, der gælder for ansøgere, der er fyldt 18 år, for indgivelse af ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation, såfremt de opfylder de foreslåede betingelser herfor.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås endvidere, at der i indfødsretslovens § 12, stk. 1, indsættes et nyt *pkt. 4*. Ifølge det foreslåede *stk. 1, 4. pkt.*, betales et gebyr på 3.000 kr. for behandling af anden eller flere følgende genansøgninger om dansk statsborgerskab ved naturalisation.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at den første genansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation vil være gebyrfri, mens den anden og følgende genansøgninger pålægges et gebyr på 3.000 kr.

Ved genansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation forstås anden og efterfølgende ansøgninger. Dette omfatter også de tilfælde, hvor en ansøger anmoder ministeriet om en fornyet vurdering af en allerede afgjort ansøgning, uden at den pågældende ansøger indsender yderligere dokumenter eller oplysninger.

Der kan være tilfælde, hvor der i forbindelse med en genansøgning, der er omfattet af gebyr, er tale om, at ministeriet i stedet skal genoptage en tidligere afgjort sag. Der kan eksempelvis være tale om, at der fremkommer nye retlige forhold, dvs. en væsentlig ændring af retsgrundlaget med tilbagevirkende kraft, eller at der foreligger ikke uvæsentlige sagsbehandlingsfejl i forhold til Udlændinge- og Integrationsministeriets oprindelige afgørelse. I en sådan situation, vil Udlændinge- og Integrationsministeriet tilbagebetale genansøgningsgebyret, idet

UDKAST

genansøgningen i stedet betragtes som en genoptagelse, der ikke er gebyrpålagt.

Hvis en ansøger retter henvendelse til Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på at opnå dispensation fra en eller flere betingelser, og Indfødsretsudvalget vælger at anmode Udlændinge- og Integrationsministeriet om at forelægge den konkrete sag for Indfødsretsudvalget med henblik på udvalgets stillingtagen til, om der bør meddeles dispensation, vil det være at betragte som en genansøgning modtaget direkte i Udlændinge- og Integrationsministeriet. Genansøgningen vil dermed være gebyrpålagt. Det betyder, at hvis ansøgeren er fyldt 18 år, vil ansøgeren derfor skulle indbetale et genansøgningsgebyr til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det følger af indfødsretslovens § 12, stk. 1, bl.a., at der ved indgivelse af ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation for ansøgere, der er fyldt 18 år, betales et gebyr på 4.000 kr., ved indgivelse af ansøgning om bevis for eller bevarelse af dansk indfødsret betales et gebyr på 1.200 kr., og ved afgivelse af erklæring om dansk indfødsret betales et gebyr på 1.100 kr. Der er efter de gældende regler ikke hjemmel til at satsregulere gebyrerne fastsat i indfødsretsloven.

Det foreslås, at der i indfødsretslovens § 12, stk. 1, indsættes et nyt *pkt. 5*. Ifølge det foreslåede *stk. 1, 5. pkt.*, vil gebyr for ansøgning og genansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation, ansøgning om bevis for dansk indfødsret, ansøgning om bevarelse af dansk indfødsret og afgivelse af erklæring om dansk indfødsret blive reguleret fra og med 2026 én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent, således at beløbsgrænsen fremover vil blive justeret i takt med den almindelige pris- og lønudvikling i samfundet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at gebyrerne i indfødsretsloven fremadrettet bliver reguleret én gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

UDKAST

Det følger af indfødsretslovens § 12, stk. 1, 3. pkt., at bl.a. gebyr for ansøgninger om dansk statsborgerskab ved naturalisation betales til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Det foreslås, at der i indfødsretslovens § 12, stk. 1, 3. pkt., der bliver et nyt *pkt. 6*, indsættes, at også gebyr for genansøgninger om dansk statsborgerskab ved naturalisation betales til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Ændringen er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 5, hvor det foreslås, at der betales et gebyr på 3.000 kr. for behandling af anden eller flere følgende genansøgninger om dansk statsborgerskab ved naturalisation.

Til nr. 8

Det følger af indfødsretslovens § 12, stk. 1, 4. pkt., bl.a., at der ikke betales gebyr for børn, der er omfattet af forældres ansøgning om dansk statsborgerskab, jf. indfødsretslovens § 5, § 5 A og § 6, stk. 2.

Det foreslås, at der i indfødsretslovens § 12, stk. 1, 4. pkt., der bliver et nyt *pkt. 7* indsættes, at der heller ikke betales gebyr for børn, der er omfattet af forældres genansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation.

Ændringen er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 5, hvor det foreslås, at der betales et gebyr på 3.000 kr. for behandling af anden eller flere følgende genansøgninger om dansk statsborgerskab ved naturalisation.

Til nr. 9

Det følger af indfødsretslovens § 12, stk. 1, 5. pkt., bl.a., at der kun betales gebyr en gang for ansøgning om naturalisation.

Det foreslås, at det i indfødsretslovens § 12, stk. 1, 5. pkt., der bliver et nyt *pkt. 8*, udgår, at der betales gebyr en gang for ansøgning om naturalisation, idet der fremover vil blive krævet gebyr for genansøgninger om dansk statsborgerskab ved naturalisation, der indgives anden gang eller efterfølgende gange.

Ændringen er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 5, hvor det foreslås, at der betales et gebyr på 3.000 kr. for behandling af anden eller flere følgende genansøgninger om dansk statsborgerskab ved naturalisation.

Til nr. 10

UDKAST

Det følger af indfødsretslovens § 12, stk. 1, 7. pkt., bl.a., at gebyrerne ikke betales tilbage, hvis ansøgningen ikke imødekommes.

Det foreslås, at der i indfødsretslovens § 12, stk. 1, 7. pkt., der bliver et nyt *pkt. 10*, indsættes, at gebyret for genansøgning ikke betales tilbage, hvis genansøgningen ikke imødekommes.

Ændringen er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 5, hvor det foreslås, at der betales et gebyr på 3.000 kr. for behandling af anden eller flere følgende genansøgninger om dansk statsborgerskab ved naturalisation.

Til nr. 11

Det følger af indfødsretslovens § 12 A, stk. 1, 1. pkt., at ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation skal indgives til Udlændinge- og Integrationsministeriet ved anvendelse af den digitale løsning, som Udlændinge- og Integrationsministeriet stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Det foreslås, at der i indfødsretslovens § 12 A, stk. 1, 1. pkt., indsættes, at også genansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation skal indgives til Udlændinge- og Integrationsministeriet ved anvendelse af den digitale løsning, som Udlændinge- og Integrationsministeriet stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Ændringen er en præcisering af, at den digitale løsning, som Udlændinge- og Integrationsministeriet stiller til rådighed, også skal benyttes ved genansøgninger om dansk indfødsret.

Til nr. 12

Det følger af indfødsretslovens § 12 A, stk. 1, 2. pkt., at ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af Udlændinge- og Integrationsministeriet, jf. dog stk. 2 og 3.

Det foreslås, at der i indfødsretslovens § 12 A, stk. 1, 2. pkt., indsættes, at også genansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af Udlændinge- og Integrationsministeriet, jf. dog stk. 2 og 3.

Ændringen er en præcisering af, at den digitale løsning, som Udlændinge- og Integrationsministeriet stiller til rådighed, også skal benyttes ved genansøgninger om dansk indfødsret.

Til nr. 13

UDKAST

Det følger af indfødsretslovens § 12 A, stk. 2, 1. pkt., at hvis Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at ansøgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjening, skal Udlændinge- og Integrationsministeriet tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1.

Det foreslås, at der i indfødsretslovens § 12 A, stk. 2, 1. pkt., indsættes, at også genansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1.

Ændringen er en præcisering af, at den digitale løsning, som Udlændinge- og Integrationsministeriet stiller til rådighed, også skal benyttes ved genansøgninger om dansk indfødsret.

Til nr. 14

Det følger af indfødsretslovens § 12 A, stk. 2, 2. pkt., at Udlændinge- og Integrationsministeriet bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives på en særlig blanket.

Det foreslås, at der i indfødsretslovens § 12 A, stk. 2, 2. pkt., indsættes, at Udlændinge- og Integrationsministeriet bestemmer, hvordan en genansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives på en særlig blanket.

Ændringen er en præcisering af, at den digitale løsning, som Udlændinge- og Integrationsministeriet stiller til rådighed, også skal benyttes ved genansøgninger om dansk indfødsret.

Til nr. 15

Det følger af indfødsretslovens § 12 A, stk. 3, at en digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Det foreslås, at der i indfødsretslovens § 12 A, stk. 3, indsættes, at også en digital genansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Ændringen er en præcisering af, at den digitale løsning, som Udlændinge- og Integrationsministeriet stiller til rådighed, også skal benyttes ved genansøgninger om dansk indfødsret.

Til § 2

UDKAST

Det foreslås i § 2, *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. maj 2025, jf. dog stk. 2-4.

Det foreslås i § 2, *stk. 2*, at loven kun skal finde anvendelse på erklæringer, der er afgivet over for Udlændinge- og Integrationsministeriet efter lovens ikrafttræden. Lovens § 1 finder således ikke anvendelse på erklæringer, der er afgivet over for Udlændinge- og Integrationsministeriet før lovens ikrafttræden.

Det foreslås videre i § 2, *stk. 3*, at udlændinge- og integrationsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden af § 1, nr. 4-15.

Baggrunden for forslaget er, at loven først sættes i kraft, når der er foretaget de fornødne it-tilpasninger. Det er under afklaring, hvornår de fornødne it-tilpasninger kan foretages.

Vedrørende de foreslåede justeringer af gebyret, som betales ved indgivelsen af en ansøgning eller genansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation, bemærkes, at disse ikke finder anvendelse på ansøgninger og genansøgninger om dansk statsborgerskab ved naturalisation, der er indgivet før lovens ikrafttræden. Det betyder, at for ansøgninger og genansøgninger indgivet før denne dato opkræves gebyret efter de nugældende regler, også selv om ansøgningen eller genansøgningen først måtte blive færdigbehandlet efter lovens ikrafttræden.

Efter forslaget til § 2, *stk. 4*, finder lovens § 1, nr. 3, ikke anvendelse for personer, der er fyldt 22 år før den 1. november 1993.

Forslaget vil indebære, at ansøgninger om bevarelse om dansk statsborgerskab fra ansøgere, der er fyldt 22 år før den 1. november 1993, vil blive behandlet efter de regler, der var gældende på tidspunktet hvor den pågældende fyldte 22 år.

For ansøgere, der er fyldt 22 år efter den 1. november 1993, vil forslaget betyde, at disse ansøgere vil være omfattet af ændringen af indfødsretslovens § 8, stk. 1, 2. pkt., og således ikke vil være afskåret fra at få vurderet en ansøgning om bevis for bevarelse af dansk statsborgerskab med alle relevante tilknytningsmomenter, der relaterer sig til ansøgerens forhold indtil det fyldte 22. år, uanset at ansøgningen indgives på et senere tidspunkt.

Til § 3

UDKAST

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighedsområde.

Den foreslåede bestemmelse i § 3 indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger. Lovens bestemmelser kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 1656 af 23. december 2022, som ændret ved lov nr. 487 af 13. maj 2023, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 3. Den, der er statsborger i Finland, Island, Norge eller Sverige og opfylder betingelserne i stk. 2, erhverver dansk indfødsret ved over for Udlændinge- og Integrationsministeriet, Rigsombudsmanden på Færøerne eller Rigsombudsmanden i Grønland at afgive skriftlig erklæring herom.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Erklæring kan afgives af personer, der</p> <p>1) har erhvervet statsborgerret i Finland, Island, Norge eller Sverige på anden måde end ved naturalisation,</p> <p>2) er fyldt 18 år,</p> <p>3) har haft bopæl her i riget i de sidste 7 år og</p> <p>4) ikke i løbet af denne tid er idømt frihedsstraf eller foranstaltning, der kan ligestilles med frihedsstraf.</p>	<p>1. I § 3, <i>stk. 2, nr. 4</i>, indsættes efter »ligestilles med frihedsstraf«: », eller i løbet af denne tid har afsønt en frihedsstraf eller foranstaltning, der kan ligestilles med frihedsstraf«.</p>

UDKAST

	<p>1. Efter § 5 A indsættes:</p> <p>»§ 5 B. En tidligere dansk statsborger, der har fortabt sin danske indfødsret i medfør af den tidligere gældende § 7 i lov om danske indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, kan anmode Udlændinge- og Integrationsministeriet om at afgøre, om fortabelsen er forenelig med EU-retten.«</p>
<p>§ 8. Den, som er født i udlandet og aldrig har boet her i riget og ej heller har opholdt sig her under forhold, som tyder på samhørighed med Danmark, taber sin danske indfødsret ved det fyldte 22. år, medmindre den pågældende derved bliver statsløs. Udlændinge- og integrationsministeren eller den, han bemyndiger dertil, kan dog efter ansøgning indgivet inden dette tidspunkt tillade, at indfødsretten bevares.</p> <p><i>Stk. 2-3. ---</i></p>	<p>2. I § 8, <i>stk. 1, 2. pkt.</i>, ændres »indgivet efter dette tidspunkt tillade, at indfødsretten bevares« til: »træffe afgørelse om, at indfødsretten er bevaret ved det fyldte 22. år, uanset hvornår ansøgningen er indgivet«.</p>
<p>§ 12. Ved indgivelse af ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation for ansøgere, der er fyldt 18 år, betales et gebyr på 4.000 kr., og ved indgivelse af ansøgning om bevis for eller bevarelse af dansk indfødsret betales et gebyr på 1.200 kr. Ved afgivelse af erklæring om dansk indfødsret betales et gebyr på 1.100 kr. Gebyr for ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation og ansøgninger om bevis for eller bevarelse af dansk indfødsret og</p>	<p>3. I § 12, <i>stk. 1, 1. pkt.</i>, ændres »4.000kr.« til: »6.000 kr.«.</p> <p>4. I § 12, <i>stk. 1</i>, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum: »For ansøgere, der er fyldt 18 år, er født her i riget eller indrejst her i riget før det fyldte 8. år, og som inden det fyldte 25. år indgiver ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation, betales et gebyr på 4.000 kr. For behandling af anden eller flere følgende genansøgninger om dansk</p>

UDKAST

<p>gebyr for afgivelse af erklæring om dansk indfødsret betales til Udlændinge- og Integrationsministeriet. Der betales ikke gebyr for børn, der er omfattet af forældres erklæring eller ansøgning om dansk indfødsret, jf. § 5, § 5 A og § 6, stk. 2. Der betales kun gebyr en gang for ansøgning om naturalisation, en gang for ansøgning om bevis for dansk indfødsret, en gang for ansøgning om bevarelse af dansk indfødsret og en gang for afgivelse af erklæring om dansk indfødsret. Det påhviler ansøgeren og den erklærende at dokumentere, at eventuelle gebyrer tidligere er betalt. Gebyrerne betales ikke tilbage, hvis ansøgningen ikke imødekommes, eller hvis erklæringen afvises. Betaler ansøgeren eller den erklærende et beløb, der overstiger det gebyr, der skal betales efter 1. eller 2. pkt., tilbagebetales det overskydende beløb ikke, hvis dette beløb udgør 30 kr. eller derunder.</p>	<p>indfødsret ved naturalisation betales et gebyr på 3.000 kr.«.</p> <p>5. I § 12, <i>stk. 1</i>, indsættes efter 2. pkt., der bliver 4. pkt., som nyt punktum: »De angivne beløb i 1.-4. pkt. reguleres fra og med den 1. januar 2026 én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.«.</p> <p>6. I § 12, <i>stk. 1, 3. pkt.</i>, der bliver 6. pkt., indsættes efter »naturalisation«: », genansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation «.</p> <p>7. I § 12, <i>stk. 1, 4. pkt.</i>, der bliver 7. pkt., indsættes efter »ansøgning«: »eller genansøgning«.</p> <p>8. I § 12, <i>stk. 1, 5. pkt.</i>, der bliver 8. pkt., udgår »en gang for ansøgning om naturalisation,«.</p> <p>9. I § 12, <i>stk. 1, 7. pkt.</i>, der bliver 10. pkt., indsættes efter »ansøgningen«: »eller genansøgningen«.</p>
<p>§ 12 A. Ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation skal indgives til Udlændinge- og Integrationsministeriet ved anvendelse af den digitale løsning, som Udlændinge- og Integrationsministeriet stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af Udlændinge- og</p>	<p>10. I § 12 A, <i>stk. 1, 1. pkt.</i>, indsættes efter »ansøgning«: »eller genansøgning«.</p> <p>11. I § 12 A, <i>stk. 1, 2. pkt.</i>, indsættes efter »ansøgninger«: »eller genansøgninger«.</p>

UDKAST

<p>Integrationsministeriet, jf. dog stk. 2 og 3.</p> <p>Stk. 2. Hvis Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at ansøgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjening, skal Udlændinge- og Integrationsministeriet tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Udlændinge- og Integrationsministeriet bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives på en særlig blanket.</p> <p>Stk. 3. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for Udlændinge- og Integrationsministeriet.</p>	<p>12. I § 12 A, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »ansøgningen«: »eller genansøgningen«.</p> <p>13. I § 12 A, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »ansøgning«: »eller genansøgning«.</p> <p>14. I § 12 A, stk. 3, indsættes efter »ansøgning«: »eller genansøgning«.</p>
--	--